

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач

_____ 201 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІОЛОГІЯ

Полтава 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин -	90
Кількість кредитів –	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова
Рік навчання (курс)	2
Семестр	3
Лекції (годин)	16
Семінарські (годин)	14
Лабораторні (годин)	-
Самостійна робота (годин)	60
в т. ч. індивідуальні завдання (вказати вид) (годин)	-
Вид підсумкового контролю	залік

2. Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти із основами соціології як науки, формування у майбутніх фахівців (бакалаврів) системи знань з питань сучасної соціальної системи суспільства; виховання грамотної особистості, здатної орієнтуватися в сучасних соціальних явищах і подіях.

Завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти соціологічного світогляду щодо розкриття соціальних явищ і процесів, що пронизують соціальні взаємодії людей у різних вимірах суспільного життя та повсякденності; розвиток вміння послуговуватися категоріальним апаратом соціології, її методами дослідження, а також теоретичними та концептуальними напрацюваннями.

Компетентності:

-загальні:

ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

-фахові:

ФК 3. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

Програмні результати навчання:

ПРН 12. Брати участь у розробці та реалізації проєктів, направлених на оптимальне управління та поведження з виробничими та муніципальними відходами.

ПРН 13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

ПРН 14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

ПРН 16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природнозаповідного фонду та екологічної мережі.

ПРН 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

ПРН 18. Поєднати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

3. Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Соціологія як наука про суспільство
- Тема 2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.
- Тема 3. Історія становлення і розвитку соціологічної думки в Україні.
- Тема 4. Суспільство як система.
- Тема 5. Соціальна структура суспільства.
- Тема 6. Особистість у системі соціальних зв'язків.
- Тема 7. Методика та техніка соціологічних досліджень.
- Тема 8. Соціологія сім'ї та шлюбу.
- Тема 9. Соціологія молоді.
- Тема 10. Соціологія конфлікту.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с	л а б	с.р.		л	с	л а б	с.р.
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство.	8	2	2	-	4	-	-	-	-	-
Тема 2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.	8	2	2	-	4	-	-	-	-	-
Тема 3. Історія становлення і розвитку соціологічної думки в Україні.	6	2	-	-	4	-	-	-	-	-
Тема 4. Суспільство як система.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 5. Соціальна структура суспільства.	8	2	2	-	4	-	-	-	-	-
Тема 6. Особистість у системі соціальних зв'язків.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 7. Методика та техніка соціологічних досліджень.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 8. Соціологія сім'ї та шлюбу.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 9. Соціологія молоді.	10	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Тема 10. Соціологія конфлікту.	10	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	14	-	60	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Соціологія як наука про суспільство.	2
2	Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.	2
3	Суспільство як система.	2
4	Соціальна структура суспільства.	2
5	Особистість у системі соціальних зв'язків.	2
6	Методика та техніка соціологічних досліджень.	2
7	Соціологія сім'ї та шлюбу.	2
	Разом	14

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Соціологія як наука про суспільство	4
2	Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.	4
3	Історія становлення і розвитку соціологічної думки в Україні.	4
4	Суспільство як система	6
5	Соціальна структура суспільства.	4
6	Особистість у системі соціальних зв'язків.	6
7	Методика та техніка соціологічних досліджень	6
8	Соціологія сім'ї та шлюбу.	6
9	Соціологія молоді.	10
10	Соціологія конфлікту.	10
	Разом	60

7. Методи та критерії контролю

Одним із обов'язкових елементів навчального процесу є систематичний поточний контроль засвоєння знань та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за видами навчальної роботи:

- відвідування лекцій та семінарських занять
- ведення конспекту лекцій;
- усне опитування;
- розв'язування тестів;
- виконання завдань самостійної роботи;
- написання рефератів за темами навчальної дисципліни.

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану **залік**.

Критерії контролю:

1. *Відвідування лекцій:* 1 бал виставляється, якщо здобувач вищої освіти був присутній на лекції, 0 балів, якщо був відсутній;

2. *Відвідування семінарських занять:* 1 бал виставляється, якщо здобувач вищої освіти був присутній на семінарському занятті, 0 балів, якщо був відсутній;

3. *Ведення конспекту лекцій:* 1 бал виставляється, якщо здобувач вищої освіти має повний конспект лекції, 0 балів, якщо конспект лекції відсутній;

4. *Усне опитування:*

- 1 бал виставляється, якщо здобувач вищої освіти достатньо повно володіє

навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів; розкриває зміст теоретичних питань; здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями; бере активну участь у дискусіях;

– 0 балів, якщо здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів; недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, не вміє робити найпростіші операції аналізу та синтезу; робити узагальнення та висновки;

5. *Розв'язування тестів:* здобувач вищої освіти отримує 4 бали, якщо він має 100% вірних відповідей на питання тесту, 3 бали – 75%, 2 бали – 50%, 1 бал – 30% і 0 балів – менше 30%;

6. *Виконання завдань самостійної роботи :* здобувач вищої освіти отримує 6 балів, якщо він на 100 % виконав завдання для самостійної роботи, 5 балів – на 75%, 4 бали – на 50%, 3 бали – на 30%, 2 бали – на 20%, 1 бал - на 10 % і 0 балів - менше ніж на 10%.

7. *Написання рефератів за темами навчальної дисципліни:* 1 бал виставляється, якщо здобувач вищої освіти підготував реферат, в повній мірі висвітлив основні питання теми реферату, зробив висновки та дав відповіді на запитання, 0 балів, якщо реферат не був підготований.

8. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти							
	Відвдув. лекцій	Відвдув. семінарів	Консп. лекцій	Усне опит.	Тести	Самост. робота	реферат	Разом по темі
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство.	1	1	1	1	4	6	-	10
Тема 2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.	1	1	1	-		6	1	10
Тема 3. Історія становлення і розвитку соціологічної думки в Україні.	1	-	1	-		6	-	12
Тема 4. Суспільство як система.	1	1	1	-		6	1	10
Тема 5. Соціальна структура суспільства.	1	1	1	1	4	6	1	11
Тема 6. Особистість у системі соціальних зв'язків.	1	1	1	1		6	-	14
Тема 7. Методика та техніка соціологічних досліджень.	1	1	1	1	-	6	1	10
Тема 8. Соціологія сім'ї та шлюбу.	1	1	1	1	-	6	-	11
Тема 9. Соціологія молоді.	-	-	-	-	-	6	-	6
Тема 10. Соціологія конфлікту.	-	-	-	-	-	6	-	6
Разом	8	7	8	5	8	60	4	100

3. Рекомендована література

Основна

1. Захарченко Н. Історія соціології (від Античності до початку ХХст.): [Навч. посіб.] / Н. Захарченко, О. Погорілий, – К.: Либідь, 1993. – 336 с.
2. Брегеда А.Ю. “Соціологія”: [Навч. посіб.] / А. Брегеда, А. Бовтрук, Г. Дворецька та ін. – К.: “КНЕУ”, 1999. – 124 с.
3. Піча В.М. Соціологія: Загальний курс: [Навч. посіб.] / В. Піча – К.: Каравела, 2000. – 248 с.
4. Сірий Є. В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії: [Навч. посіб.] / Є. Сірий. – К.: Атіло, 2004. – 480 с.
5. Социология [Текст]: Наука об обществе / общ. ред.: В.П. Андрущенко, Н.И. Горлача. – Харьков: Рубикон, 1996. – 686 с.
6. Соціологія [Текст]: підручник для студентів вузів / за ред. В.Г. Городяненка. – 3-е вид., перероб. і доп. – К.: Академія, 2008. – 544 с.

Допоміжна

1. Болотіна Є. В., Мішура В. Б. Соціологія: [Навч. посіб.]. — К.: Центр навчальної літератури, 2007. — 128 с.
2. Волович В.І. Соціологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.]/[В. І. Волович, М. І., Горлач, В. Г. Кремень та ін.] – [6-ге вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 808 с.
3. Городяненко В.Г. Соціологія: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] К.: Видавничий центр Академія, 2002. – 560 с.
4. Нестуля О. О. Соціологія: [навч. пос. для студ. вищ. навч. закл.]/ О.О. Нестуля, С. І. Нестуля – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 272 с.
5. Практикум з соціології: [навч. пос.] / Ред. В.М. Піча. - Львів : Новий Світ - 2000, 2007. - 368 с.
6. Соціологія: Курс лекцій: [навч. пос. для студ. вищ. навч. закл.] / Ред. В.М. Піча. - 2-е вид., випр. і доп. - Львів : Новий Світ - 2000, 2002. - 312 с.
7. Соціологія: терміни, поняття, персоналії, схеми, таблиці : [Навч. словник-довідник]. / Ред. В.М. Піча. - К. : Каравела ; Львів : Новий Світ - 2000, 2002. - 480 с.

Інформаційні ресурси:

1. Анурін В. Ф. Социология : учебник для вузов / В. Ф. Анурін, А. И. Кравченко. – СПб. : Питер, 2010. – 432 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://scibook.net/sotsiologiya-obschaya/sotsiologiya-uchebnik-dlya-vuzov-spb-piter-432.html>
2. Дворецька Г. В. Соціологія : навч. посібн. / Г. В. Дворецька. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К. : 2002 – 472 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-67.html>.
3. Добренев В. И. Методология и методика социологического исследования : учебник / В. И. Добренев, А. И. Кравченко. – М. : Альма Матер, 2009. – 537 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://padabum.com/d.php?id=37991>.
4. Иванова Н. Л. Социальная идентичность, теория и практика / Н. Л. Иванова, Т. В. Румянцева. – М. : Современный гуманитарный университет, 2009. – 453 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ozon.ru/context/detail/id/5042849/>.
5. Кузьменко Т. М Соціологія : навч. посібн. / Т. М. Кузьменко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 320 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/social/Sociologiya-Kuzmenko2010.pdf>
6. Малахова Ж. Д. Викладання соціології: досвід інноваційних прийомів – навч. посібн. / Ж. Д. Малахова, В. М. Огаренко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 280 с.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.studmed.ru/malahova-zhd-ogarenko-vm-vikladannya-socologiyi-dosvd-nnovacynih-priyomv_f22ee137f01.html

7. Осипов Г. В. Социология. Основы общей теории / Г. В. Осипов, Л. Н. Москвичев, А. В. Кабыща. – М. : Норма, 2009. – 912 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.alleng.ru/d/sociol/soc030.htm>

8. Подольська Є. А. Соціологія : 100 питань – 100 відповідей / Є. А. Подольська, Т. В. Подольська. – К.: Інкос, 2009. – 353 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-176.html>

9. Примуш М. В. Загальна соціологія : навч. посібн. / М. В. Примуш. – К. : Професіонал, 2004. – 590 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://referaty-kursovye-konspekty.ru/c12/4bm5w/>

10. Сірий Є. В. Соціологія : навч. посібн. / Є. В. Сірий. – К. : Атіка, 2004. – 480 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.big-lib.com/book/48_Sociologiya

11. Симонова О. А. История социологии XX века: избранные темы : учебн. пособ. / О. А. Симонова. – М. : Университетская книга ; Логос, 2008, – 208 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.hse.ru/pubs/share/direct/content_document/73363461

12. Сокурянська Л. Г. Вступ до соціології : навч. посібн. / Л. Г. Сокурянська. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. – 260 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://karazinbook.univer.kharkov.ua/sites/default/files/books/sokyranska.pdf>

13. Соціологія : навч.-метод. посібн. для самост. вивч. дисц. / А. Ю. Брегеда, А. П. Бовтрук, Г. В. Дворецька та ін. – К. : КНЕУ, 1999. – 124 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-39.html>

14. Соціологія : підручник / За ред. В. Г. Городяненка – 3-є вид., доп. і перер. – К. : "Академія", 2006. – 544с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://readbookz.com/books/195.html>

15. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І. Докаша. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Soc.%20kafedr.%20posibnyk.pdf>

16. Соціологія : Підручник / Н. П. Осипова, В. Д. Воднік, Г. П. Клімова та ін.; за ред. Н. П. Осипової. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 336 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://radnuk.info/pidrychnuku/sotsiologiya/507-osupova.html>

17. Соціологічна теорія : традиції та сучасність : навч. посібн. / за ред. А. Ручки. – К. : Ін-т соціології НАН України, 2007. – 363 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://i-soc.com.ua/institute/ruchka-kostenko.pdf>

18. Юрій М. Ф. Людина і світ : підручник / М. Ф. Юрій. – К. : Дакор, 2006. – 460 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-178.html>